

Sygnatura akt IV U 188/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marta Ładzińska

Protokolant: Katarzyna Przybylska

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2019 r. w Jeleniej Górze

sprawy z odwołania K. R.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.**

na skutek odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 14 czerwca 2019 r. znak (...) - (...)

o zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński

I. umarza postępowanie w zakresie żądania zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 28 sierpnia 2019 r. do dnia 12 maja 2020 r.;

II. w pozostałym zakresie odwołanie oddala;

III. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV U 188/19

UZASADNIENIE

Ubezpieczona K. R. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 14 czerwca 2019 r. znak (...), odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 19.01.2019 r. do 14.05.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego.

Wskazała, że domaga się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego w ww. okresie. W uzasadnieniu podniosła, że od kilkunastu lat podlega ubezpieczeniu społecznemu. Była zatrudniona na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony od dnia 1.10.2018 r. Pracodawca zgłosił ją do ubezpieczeń, a wnioskodawczyni zgłosiła wyrejestrowanie z ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Od dnia 2.01.2019 r. wnioskodawczyni rozpoczęła okres niezdolności do pracy, który trwał nieprzerwanie do urodzenia dziecka w dniu (...) Pracodawca naliczył wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy od 2.01.2019 r. do chwili, do kiedy istniało przedsiębiorstwo. Pracodawca niespodziewanie zamknął działalność gospodarczą i rozwiązał umowę o pracę z wnioskodawczynią. Pracodawca przesłał niezbędne dokumenty wnioskodawczyni do ZUS.

Wnioskodawczyni przesłała do organu rentowego (...) P (...) informujące, że od dnia rozwiązania umowy o pracę wraca do poprzedniego tytułu ubezpieczenia.

W ocenie wnioskodawczyni wyrejestrowanie z ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, które ma miejsce na skutek rozpoczęcia zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, należy odczytywać i interpretować jako

informację o zmianie płatnika składek, a nie jako faktyczne wyrejestrowanie z ubezpieczeń, a tym samym decyzja odmawiająca wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego jest błędna.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o oddalenie odwołania. Strona pozwana zarzuciła, że jak wynika z dokumentacji, wnioskodawczyni przedłożyła zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy od 15.01.2019 r. do 18.05.2019 r. oraz w dniu (...). wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego od (...) do 12.05.2020 r. Wnioskodawczyni nie przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i nie opłaciła składki za to ubezpieczenie. Nie złożyła prawidłowej dokumentacji rozliczeniowej ZUS DRA za okres od stycznia do maja 2019 r.

Pismem z dnia 3 września 2019 r. strona pozwana wskazała, że zaskarżona decyzja została w dniu 27.08.2019 r. częściowo zmieniona i skarżącej przyznano prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego za okres od dnia (...) do dnia 27.08.2019 r. z tytułu objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Na rozprawie w dniu 10.12.2019 r. pełnomocnik wnioskodawczyni cofnął częściowo odwołanie, tj. w zakresie żądania zasiłku macierzyńskiego za okres po 27. (...), wskazując, że wnioskodawczyni postanowiła pobierać zasiłek macierzyński przez 15 tygodni, a w dalszym okresie zrzekła się tego na rzecz ojca dziecka.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona K. R. od dnia 30.09.2014 r. prowadziła zarejestrowaną działalność gospodarczą. Działalność była przez wnioskodawczynię zawieszana i wznawiana.

W okresie od 1.10.2018 r. nie była zawieszona.

Wnioskodawczyni od dnia 28.01.2018 r. do dnia 30.09.2018 r. podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

(**dowód** : bezsporne)

K. R. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony od dnia 1.10.2018 r. w (...) S. B.. Od dnia 1.10.2018 r. pracodawca zgłosił wnioskodawczynię do ubezpieczeń, a wnioskodawczyni zgłosiła wyrejestrowanie z ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

(**dowód** : bezsporne)

Od dnia 2.01.2019 r. do dnia 14.05.2019 r. wnioskodawczyni była niezdolna do pracy.

Pracodawca naliczył wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy od 2.01.2019 r. do dnia 18.01.2019 r., tj. chwili, do kiedy istniało przedsiębiorstwo. Pracodawca zamknął działalność gospodarczą i rozwiązał umowę o pracę z wnioskodawczynią.

Wnioskodawczyni przedłożyła organowi rentowemu zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy od 15.01.2019 r. do 18.05.2019 r. oraz w dniu (...). wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego od (...) do 12.05.2020 r.

(**dowód** : bezsporne)

Wnioskodawczyni nie przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy, nie złożyła prawidłowej dokumentacji rozliczeniowej ZUS DRA za okres od stycznia do maja 2019 r. i nie opłaciła składki za to ubezpieczenie.

Wnioskodawczyni w dniu 26.04.2019 r. ponownie zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej

(**dowód** : bezsporne, a nadto: dokumenty zawarte w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 9.04.2019 r. odmówiono wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego za okres od 19.01.2019 r. do 31.03.2019 r.

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 14 czerwca 2019 r. znak (...) odmówiono wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego za okres od 19.01.2019 r. do 14.05.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego od (...). do 12.05.2020 r.

(**dowód** : decyzja z dnia 9.04.2019 r., znak (...) - (...), k – 23-23v, decyzja z dnia 14 czerwca 2019 r. znak (...), w aktach ZUS)

Organ rentowy wyraził zgodę na przywrócenie wnioskodawczyni terminu do opłaty składki na ubezpieczenie za kwiecień i maj 2019 r.

Wnioskodawczyni została ponownie objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 26.04.2019 r.

W dniu (...). K. R. urodziła dziecko.

Wnioskodawczyni zrezygnowała z zasiłku macierzyńskiego na rzecz ojca dziecka po 15 tygodniach pobierania tego zasiłku.

(**dowód** : bezsporne)

Zaskarżona decyzja została w dniu 27.08.2019 r. częściowo zmieniona i skarżące przyznano prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego za okres od dnia (...) do dnia 27.08.2019 r. z tytułu objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

(**dowód** : decyzja z dnia 27.08.2019 r. znak (...) - (...), k – 21-22)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, które nie były przez żadną ze stron kwestionowane. Stan faktyczny w sprawie nie był sporny, sporna pozostawała jego ocena prawna.

Sąd zważył, co następuje.

W przedmiotowej sprawie ocenie Sądu podlegało odwołanie ubezpieczonej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 14 czerwca 2019 r. znak (...), odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 19.01.2019 r. do 14.05.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego.

Postępowanie w zakresie żądania zasiłku macierzyńskiego za okres od (...) do 27.08.2019 r. podlegało umorzeniu na podstawie przepisu art. 477 (13) k.p.c., zgodnie z którym zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez Sąd – przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony – powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

(...) Oddział we W. decyzją z dnia 27.08.2019 r. znak (...) - (...) częściowo zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia (...) do dnia 27.08.2019 r. z tytułu objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Postępowanie w zakresie żądania zasiłku macierzyńskiego za okres od 28.08.2019 r. podlegało umorzeniu na podstawie przepisu art. 355 k.p.c., albowiem wnioskodawczyni cofnęła odwołanie w tym zakresie, wskazując, że zrzekła się prawa do zasiłku macierzyńskiego na rzecz ojca dziecka, po 15 tygodniach pobierania tego zasiłku.

Z tych względów orzeczono jak w punkcie I wyroku.

W powstałym zakresie, tj. co do żądania przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 19.01.2019 r. do dnia 14.05.2019 r., odwołanie podlegało oddaleniu.

Na mocy przepisu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (nazywanej dalej ustawą zasiłkową), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Zgodnie z przepisem art. 7 cyt. Ustawy zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

1. nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego;
2. nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Przepis art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej stanowi natomiast, że zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

W niniejszej sprawie nie była sporna okoliczność, że wnioskodawczyni podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 28.01.2018 r. do dnia 30.09.2018 r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Od dnia 1.10.2018 r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę, a więc podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu. Pracodawca zgłosił wnioskodawczynię do ubezpieczeń, a wnioskodawczyni zgłosiła wyrejestrowanie z ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Nie wyrejestrowała przy tym działalności gospodarczej.

Bezspornym było, że z dniem 18.01.2019 r. ustał tytuł ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia wnioskodawczyni. Wnioskodawczyni została wyrejestrowana z obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego od dnia 19.01.2019 r., wobec likwidacji pracodawcy, a ponownie zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w dniu 26.04.2019 r. i od tego dnia podlegała temu ubezpieczeniu.

Od dnia 30.09.2014 r. wnioskodawczyni posiadała zarejestrowaną działalność gospodarczą. Nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia, czy wnioskodawczyni osiągała dochody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, czy ich nie osiągała. Bez znaczenia jest również okoliczność, na którą wnioskodawczyni się powoływała – że wobec niezdolności do pracy nie mogła wykonywać i nie wykonywała żadnych czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Na marginesie zauważyć należy, że gdyby wnioskodawczyni takie czynności wykonywała, również nie uzyskałaby prawa do zasiłku, choć z innej przyczyny.

Prowadzona przez wnioskodawczynię działalność gospodarcza stanowiła tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, nawet jeśli wnioskodawczyni nie świadczyła żadnych czynności ze względu na stan zdrowia.

Wnioskodawczyni po ustaniu stosunku pracy (18.01.2019 r.) nie zgłosiła się od razu ponownie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, mimo że działalność gospodarcza stanowiła tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Wnioskodawczyni uczyniła to dopiero w dniu 26.04.2019 r.

Z tych względów od dnia 19.01.2019 r. do dnia 25.04.2019 r. wnioskodawczyni nie przysługiwał zasiłek chorobowy wobec brzmienia art. 13 ust. 1 pkt 2 Ustawy zasiłkowej.

Błędne jest twierdzenie wnioskodawczynie, że jej wyrejestrowanie z ubezpieczenia chorobowego z tytułu działalności gospodarczej po zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę stanowiło jedynie zmianę płatnika składek. Prawo ubezpieczeń społecznych nie zna takiej konstrukcji. Wyrejestrowanie z ubezpieczenia dobrowolnego oznacza, że ubezpieczony od tego dnia ubezpieczeniu temu nie podlega, a więc traci status ubezpieczonego.

Ponadto w prawie ubezpieczeń społecznych nie jest dopuszczalne stosowanie zasad współżycia społecznego, na które wnioskodawczynie się powoływała. Prawo ubezpieczeń społecznych musi być stosowane ściśle i zawężająco, co jest poglądem ugruntowanym.

Zasiłek chorobowy za okres od dnia 26.04.2019 r. do dnia 14.05.2019 r. nie przysługiwał wnioskodawczynie w związku z treścią przepisu art. 4 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego:

1. po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu;
2. po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie.

Jeśli wnioskodawczynie zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 26.04.2019r., to od tej daty upłynąć musi 90-dniowy okres wyczekiwania, aby wnioskodawczynie nabyła prawo do zasiłku chorobowego.

Z tych względów wnioskodawczynie nie przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 26.04.2019 r. do dnia 14.05.2019 r.

Zasiłek macierzyński nie podlega tym rygorom. Warunki nabycia świadczenia macierzyńskiego zostały określone w art. 29 ustawy zasiłkowej.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych zawarte w punkcie III wyroku znajduje oparcie w przepisie art. 108 k.p.c. oraz art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594). W toku postępowania wnioskodawczynie była zwolniona od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, a wydatki w toku postępowania ponosił Skarb Państwa. Z dyspozycji art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, iż nie istnieją podstawy do obciążenia kosztami strony, zwolnionej od kosztów postępowania, która proces przegrała.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.